

ALEXANDRA BENEDICT

JOULUN
PALAPELI-
MURHAT

Suomentanut Antti Autio

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Englanninkielinen alkuteos *The Christmas Jigsaw Murders*

Copyright © Alexandra Benedict 2023

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2024

Lainaukset Charles Dickensin romaanista

Loistava tulevaisuus suomentanut Maini Palosuo.

Taiteen edistämiskeskus on tukenut tämän teoksen suomennostyötä.

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

ISBN 978-951-1-49372-3

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2024

Guyllle, omalle yhteensopivalle palapelin palalleni

Peli 1

Charles Dickens lukeutuu suosikkikirjailijoihini, ja niinpä olen sirotellut tekstin joukkoon anagrammeja Dickensin romaanien ja joulutarinoiden nimistä. Alla vihjeenä kirjan luvut, joihin kukin anagrammi on sijoitettu. Ratkaisut löytyvät kirjan lopusta.

Kaksi kaupunkia – Luku 3

Uudenvuoden kellot – Luku 11

Kolea talo – Luku 13

Huomioita Amerikasta – Luku 24

Loistava tulevaisuus – Luku 26

Saiturin joulu – Luku 31

Älä rakasta minua vielä – Luku 44

Elämän taistelu – Luku 54

Peli 2

Jokaisen luvun ensimmäisellä sivulla on palapelin palanen, jossa on joko kirjain tai muu kirjoitusmerkki. Järjestä palaset niin, että niistä syntyy tunnettu englanninkielinen joulukappale ja sen esittäjä. Se, joka ratkaisee arvoituksen ja lähettää minulle ensimmäisenä Twitter-viestin (@ak_benedict) tai mainitsee minut Instagram/Threads-viestissä (@a.k.benedict), voittaa erikoispalkinnon!

Ihan vain hovin vuoksi olen piilottanut tekstiin paljon viittauksia suuresti ihaillemani Charles Dickensin teoksiin. Kerro, jos löydät niitä...

*Hän raastaa sydämesi rikki – ja mitä vanhemmaksi ja
voimakkaammaksi se tulee, sitä syvemmin se haavoittuu*

Charles Dickens, *Loistava tulevaisuus*

*Minut on taivutettu ja murrettu,
mutta – niin toivon – parempaan muotoon*

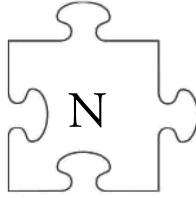
Charles Dickens, *Loistava tulevaisuus*

”Pah!” Scrooge tokaisi. ”Humpuukia!”

Charles Dickens, *Saiturin joulu*

1

19. joulukuuta

Heti aluksi on syytä todeta, ettei kukaan ollut kuollut – vielä. Istuessaan työpöytänsä ääressä ja katsellessaan ikkunasta merelle tappaja saattoi miltei kuulla viikatemiehen lähestyvät askeleet. Hän puki tärisevin käsin ylleen lyhytvartiset valkoiset hansikkaat. Tänä vuonna pukki pukeutuisi mustiin ja kylväisi lahjojen sijaan kuolemaa.

Tappaja oli saanut sanaristikon täytettyä ja sulki sanomalehden. Suunnitelman kaikki palaset olivat nyt paikoillaan, ja enää täytyisi ottaa ensimmäinen askel. Hän kuitenkin epäröi. Juuri nyt häntä saattoi kuvaila monin eri sanoin, mutta rikollinen ei kuulunut niihin. Tappaja istui aloillaan ja katseli taivaalla liitäviä lokkeja, jotka kaartelivat näkymättömien ilmapirtausten kannattelemina. Hän halusi pitkittää tätä hetkeä mahdollisimman kauan, sillä pian hänen elämänsä mullistuisi ikuisiksi ajoiksi.

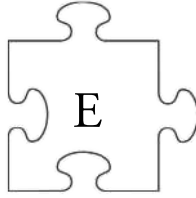
Tappaja vilkaisi kelloaan. Ennen hämärän laskua oli vielä paljon tehtävää. Hän avasi työpöytänsä lukitun laatikon, otti varovasti esiin siellä säilyttämänsä rasia ja tarkisti sen sisällön. Rasiaan katsoessaan hän tunsu kitkerän sappinesteen nousevan kurkkuunsa.

Tappaja levitti pöydälle mustavalkoruudullista lahjapaperia ja leikkasi siitä rasian paketointiin tarvittavan määrän. Sitten hän taitteli paperin rasian ympärille ja ryhtyi sinetöimään pakkausta etukäteen leikkaamillaan teipinpalasilla. Hän pani teippiä keroksittain joka puolelle, ikään kuin olisi halunnut tehdä pakettista vankilan, josta olisi mahdoton paeta.

Seuraavaksi tappaja levitti kätensä ja leikkasi kahden käsivaren mitalta punaista lahjanarua. Samalla hänen mieleensä muistui vuosien takainen lasten joulukirkko. Hän tunsi sisimmässään surua ja katumusta, kuten aina. Nuo tunteet toimivat kuitenkin myös pontimena sille, mitä hän oli aikeissa tehdä. Tappaja häitisti muistot pois, satoi lahjanarun rasian ympärille ja kietaisi päälle rusetin. Sitten hän sujautti narun alle kirjekuoren, jonka sisältämä kortti sysäisi tapahtumat varsinaisesti liikkeelle.

Tappaja nosti mustavalkoruudullisen paketin kunnioittavasti pöydältä ja siirsi sen matolla odottavaan merimiessäkkiin. Kun hän jälleen suoristautui, hänen olemuksessaan oli uudenlaista päättäväisyyttä. Ennen kuin kello jouluaattona löisi puolenyön merkiksi, usea ihminen olisi menettänyt henkensä. Se tuntui ahdistavalta, mutta muutakaan vaihtoehtoa ei ollut. Tappaja nosti merimiessäkin olalleen.

Jumala siunatkoon meistä jokaista – ja kaikkia tulevia uhreja.

2

Edie O’Sullivanin mielestä joulukuu oli kuukausista kurjin. Se toi aina mukanaan kylmääviä muistoja, puhumattakaan pimeydestä, joka tunkeutui luihin ja ytimiin kolean usvan lailla. Tähän aikaan vuodesta Edie tunsii varjojen häälyvän aivan kintereillään.

Kello ei ollut vielä neljääkään, mutta hiljalleen hiipivä pimeys oli jo pääsemässä voitolle. Yö on kuin synkkä olento, joka häätää kaiken valon tieltään, Edie mietti itsekseen. Hän kokosi parhailaan palapeliä muttei enää pystynyt erottamaan tarkastelemaan palasen yksityiskohtia edes suurennuslasilla. Sähkön ja kaasun hinnannousun takia Edie tapasi sytyttää valot ja kytkeä lämmityksen päälle mahdollisimman myöhään illalla, mutta tietyt asiat olivat tärkeämpiä kuin rahan säästäminen, ja palapelit kuuluivat ehdottomasti niihin.

Edien polvet rutisivat, kun hän nousi seisomaan ja meni napsauttamaan valot päälle. Nyt olohuoneessa vallitseva sotku kirjapinoineen ja likaisine kuppeineen näkyi naapureillekin. Ranskalaisista ikkunoista avautui näyttämö, jonka poikki Edie koikkelehti kuin huvinäytelmän hahmo sulkeakseen verhot ennen kuin kukaan ehtisi nähdä huoneen vallannutta kaaosta. Ikkunoiden luo tultuaan hän kuitenkin pysähtyi ja jäi katsomaan ulos käsi verhon reunalla.

Kadun vastakkaisella puolella asuva Lucy Pringle oli kiivennyt jykeville tikkaille ja kiinnitti parhaillaan talonsa seinään lisää jouluvaloja. Lucy oli kaikin tavoin miellyttävä nuori nainen, mutta hänen elämänsä oli aivan toisenlaista kuin Edien, varsinkin mitä tuli joulunviettoon. Pringlet olivat alkaneet koristella taloaan jo marraskuun alussa, ja Edie taas ei pitänyt lainkaan siitä, että joulua markkinoitiin vuosi vuodelta aikaisemmin. Hän oli pannut merkille, että kuusenkoristeita ja konvehtirasioita oli tänä vuonna kaupiteltu jo elokuussa grillihiilien vieressä. Edie oli sitä mieltä, että koko jouluhössötys olisi saanut alkaa vasta aattona ja loppua tapaninpäivään. Siinä olisi ollut aivan riittävästi mokomalle juhlalle. Jos hän olisi saanut päättää, joulun olisi voinut heivata suoraa päätä roskiin – eikä suinkaan kierrätysastiaan, josta se joka vuosi palasi ihmisten riesaksi, vaan tylästi sekajätteen joukkoon.

Lucy elehti tikkaiden juurella seisovalle Graeme-puolisolleen. Tämä nyökkäsi ja kiiruhti autotalliin. Kului muutama sekunti, ja sitten talon etuoven yläpuolelle kiinnitetty jättimäinen joulupukki esittävä valokoriste heräsi eloon. Vilkkuvien valojen oli tarkoitus luoda illuusio siitä, että pukki olisi vilkuttanut, mutta Edien ikkunasta katsottuna hahmo näytti pikemminkin tyydyttävän itseään. Vemputtava joulupukki, Edie ajatteli masentuneena. Sitä tässä vielä kaivattiin!

Lucy laskeutui tikkailta ja perääntyi muutaman askeleen ihailukseen aikaansaannostaan. Hän läimäytti kätensä tyytyväisenä yhteen ja kääntyi katsomaan, oliko kukaan naapureista pannut saavutuksen merkille. Huomatessaan, että Edie seiso i olohuoneensa valaistussa ikkunassa, hän heilautti iloisesti kättään ja näytti olevan aikeissa lähteä ylittämään katua.

Edien posket karahtivat punaisiksi, ja hänen sydänalaansa kouraisi. Hän kävi hakemassa sohvapöydältä purukumityynyn ja työnsi sen suuhunsa. Purukumin jauhaminen ja kuplien puhaltaminen rauhoittivat hänen ajatuksiaan, ja lisäksi kuplat toimivat ikään kuin suojamuurina, joka piti muut ihmiset loitolla.

Ediellä ei ollut aavistustakaan, miksi Lucy halusi tulla hänen juttusilleen. Ehkä nainen sääli häntä ja kertoi ystävilleenkin, kuinka koetti aina käydä huolehtimassa vastapäisen talon vanhasta mummelistä. Jos Edie päästäisi Lucyn sisään, tämä haluaisi takuulla rupertella jonkin aikaa. Edien olisi pakko kieltäytyä, ja silloin hän antaisi itsestään kärttyisen vaikutelman.

Edie kiskaisi verhot kiinni. Hän ei halunnut rohkaista ketään vierailemaan luonaan pelkämästä säälistä, vaikka hänellä olikin tylsää ja vaikka hän olisikin ajoittain kaivannut toisten ihmisten seuraa. Hän ei myöskään halunnut tuijottaa olohuoneensa ikkunoista Lucyn vilauttelevaa pukkia.

Edie seisoi hiljaa aloillaan ja odotti, että etupihan sorapolulta alkaisi kantautua askelten rahinaa. Mitään ei kuitenkaan kuulunut, joten viesti oli mitä ilmeisimmin mennyt perille. Lucy ei luultavasti yritä enää uudestaan, Edie ajatteli itsekseen. Hän tunsi olonsa yhtä aikaa sekä huojentuneeksi että surulliseksi. Tunteet olivat keskenään ristiriitaisia, ja kumpikin niistä oli hänelle varsin tuttu. Edien hopeaturkkinen siperiankissa Peggoty tuli kiehnäämään hänen jalkoihinsa (hänellä oli kolme valloittavaa ja tyystin omavaltaista kissaa). Edie kumartui, nosti Peggotyyn syliinsä ja painoi poskensa sen pehmoista turkkia vasten. Peggotylla oli ilmiömäinen kyky aistia, milloin sen emäntä oli poissa tolaltaan. Se kääntyili vaativasti, ja Edie suuntasi tohveleissaan kohti viileäksi jätettyä keittiötä pannakseen teeveden tulelle. Kissat, palapelit ja tee – siinä hänen lohduttajiensa kolmen kärki.

Edie oli pitänyt ruokasalin oven lukittuna jo yli kaksikymmentä vuotta. Kun hän kulki huoneen ohi, syvälle mielen perukoille kätketyt ikävät muistot pulpahtivat jälleen pintaan. Yleensä hän pystyi unohtamaan ruokasalin olemassaolon täysin, mutta tähän aikaan vuodesta ajatukset palasivat kuin itsestään viimeiseen kertaan, jolloin hän oli käynyt siellä. Se oli tapahtunut juuri ennen joulua. Hänen avovaimonsa Sky oli pakannut hopeasepän välineitään pois ja asetellut tekemiään koruja sametilla vuorattuihin

rasioihin, jotka olivat kuin heidän kuollutta suhdettaan symboloivia miniatyyrikokoisia ruumisarkkuja.

Sky oli kääntynyt Edien puoleen silmät kyynelissä ja ojentanut tälle kuunsirpin muotoista kaulakorua. ”Minun oli tarkoitus antaa tämä sinulle joululahjaksi. Tulin ajatelleeksi, että haluaisit sen ehkä joka tapauksessa muistoksi meistä kahdesta ja yhdessä vietämistämme vuosista.”

Edie oli napannut korun käteensä ja paiskannut sen päin ruokasalin seinää. ”En kaipaa sinua enkä rihkamahopeitasi!” Hän oli tuijottanut Skyta uhmakkaasti ja toivonut, että tämä olisi alkanut huutaa tai räyhätä. Hän oli halunnut loukata Skyta tahallaan.

Sky oli kuitenkin jatkanut puhumista hiljaisella ja lempeällä äänellä: ”Meidän on mahdollista erota sovussa ja sivistyneesti. Valinta on sinun. Nyt on viimeisten sanojen aika.”

Jos Edie jotakin osasi, niin sanankäytön. Hän suunnitteli työseen erilaisia ristikoita ja piilosanoja ja pystyi yleensä pyörittelemään sanoja miten tahtoi. Eron hetkellä hänen ei kuitenkaan onnistunut välittää syvimpiä tuntojaan Skylle. ”Rihkamahopeasanasta saa muuten anagrammin pehmohaikara.”

Sky oli kohottanut katseensa surullisen näköisenä. ”Hyvästi, Edie.” Hän oli jäänyt odottamaan, että Edie olisi vastannut hyvästelyyn, mutta mitään ei ollut kuulunut.

Sitten hän oli kerännyt tavaransa, kävellyt ulos huoneesta – ja samalla Edien elämästä. Sky oli sulkenut ulko-oven jäljessään yhtä hellävaraisesti kuin oli päättänyt heidän koko suhteensa. Edien olisi tehnyt mieli juosta perään, mutta hänen ylpeytensä ei ollut antanut myöten. Hän oli poistunut ruokasalista, lukinnut sen oven ja sinetöinyt kaiken tuskan syvälle sydämeensä.

Nyt Edie kiiruhti päättäväisesti ruokasalin ohi. Hän painoi muistot jälleen piiloon ja toivoi, etteivät ne enää palaisi kummittelemaan.

Keittiön ikkunasta näkyi, kuinka kadun vastakkaisellakin puolella sytyteltiin valoja. Taivaalla kumottavan kuun editse lipui kai-

toja hopeanhoitoisia pilviä, ja Edien ajatukset johtuivat jälleen Skyn tarjoamaan kaulakoruun. Menneet olivat kuitenkin menneitä, eikä niitä kannattanut enää muistella.

Edie valmisti itselleen pannullisen lempiteetään. Sekoitukseen tuli mitallinen Ceylonia, toinen Assamia ja vielä kolmas Lady Greytä. Hän antoi teen hautua tarkalleen kuusi minuuttia, valutti valmiin juoman sitten siivilän läpi ja lausui samalla Ave Maria -rukouksen. Kun kaikki oli valmista, Edie palasi olohuoneeseen, asettui istumaan, nosti palapelialustan syliinsä ja jatkoi kesken-eräisen pelin kokoamista. Hän sai nopeasti seuraa kahdesta kisastaan, jotka kömpivät hänen viereensä kumpikin omalle puolelleen. Aina kun Edie sai uuden palasen paikoilleen, hän tunsu rauhoittuvansa. Palapelien kokoaminen oli vuorevarma tapa saada huolet kaikkoamaan. Sille ei vetänyt vertoja mikään – eivät toiset ihmiset, saati omien ajatusten tutkailu. Edien hermot lepäsivät ainoastaan silloin, kun hän sommitteli pala palalta kokonaisuutta, jonka tiesi valmistuvan ennen pitkää, vaikka työ saattoikin viedä paljon aikaa.

Hetken päästä pihalta kantautui askelten ääntä, ja sitten ovikello soi. Lucy oli näköjään päättänyt kumminkin tulla käymään. Sitkeyden puutteesta naapurua ei voinut moittia, mutta Edie ei silti aikonut päästää häntä sisään.

Soittaja ei kuitenkaan jäänyt odottamaan, sillä hänen askeleensa loittonivat saman tien takaisin jalkakäytävälle ja kääntyivät sitten Edien etupihaa vierustavalle kujalle, jossa jököttivät kiinteistön roska-astiat. Jospa se olikin kuljetusfirman lähetti, Edie mietti itsekseen. Hän sai joka joulupomoltaan *National*-sanomalehdessä Fortnum & Mason -tavaratalon laadukkaan herkkukorin, jonka mukana seurasi aina sama tervehdys: ”Maan parhaalle ristikonlaattijalle.” Lahja oli Edielle mieluinen, ja hän tiesi niin ikään, että kori oli syytä käydä hakemassa pikimmiten sisälle. Vaikka asuinalue oli varsin rauhallinen, herkkukorin tapaiset näyttävät joulutervehdykset saattoivat silti kadota satunnaisen ohikulkijan matkaan.

Edie varoi sekoittamasta palapelin palasia ja nousi jälleen vai- valloisesti pystyyn. Peggoty ja Fezziwig tassuttelivat hänen peräs- sään jääkylmään eteiseen. Hän näki etuoven lasi-ikkunan läpi, että ulkoportaalalle oli jätetty pienehkö paketti.

Edie avasi oven ja otti paketin käteensä. Se oli kiedottu musta- valkokuudulliseen lahjapaperiin ja sidottu verenpunaisella nauhal- la. Taivaalta oli alkanut hiljalleen putoilla lumihiuhtaleita. Paketti oli kevyt, ja sen sisällä oli jotain irtonaista. Nauhan alle työnnet- ty kirjekuori oli osoitettu Edith O’Sullivanille. Ulkona oli todella kylmä, mutta salaperäinen viesti herätti heti Edien uteliaisuuden. Hän työnsi paketin välieteisen hyllylle ja avasi kuoren. Sisältä pal- jastui hyväntekeväisyysjärjestön joulukortti. Sen kannessa oli or- janlaakerin lehtiä, ja tietokoneella kirjoitettu teksti kuului seuraa- vasti:

Hyvä Edith,

sinut tunnetaan siitä, että osaat asetella sanasi ja ristikkosi terävästi, mutta pystytkö ratkaisemaan tämän murha-arvoituksen? Neljä ihmistä on saava surmansa jouluaattoiltaan kello kahteentoista mennessä, ellet onnistu ratkomaan vihjeitä ja pysäyttämään minua. Uhreja saattaa tulla enemmänkin. Pidä huoli siitä, että teet kaiken kunnolla etkä rupea sotkemaan asioita, sillä huonoja tapoja et petkuttajana pääse helposti pakoon.

Terveisin

Palapeluri

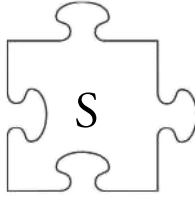
Edien sydän alkoi hakata. Hän otti paketin hyllyltä, repi kääre- paperin tärisevin käsin auki ja veti esiin neliönmuotoisen val- koisen rasian. Sen sisällä oli kuusi palapelin palasta. Tavoilleen

uskollisena Edie ryhtyi heti liittämään niitä yhteen. Kun kuva hahmottui, hänen rintaansa alkoi ahdistaa.

Yhdessä palasessa oli ilmeisesti osa jonkinlaisesta käsin kirjoitetusta kyltistä. Loppuihin oli kuvattu vereen tahriutunutta mustavalkorudullista laattalattiaa, jossa näkyi pätkä valkoisella liidulla piirrettyä, ruumiin löytöpaikkaa merkitsevää ääriiviivaa. Edie oli saanut rasiassa vihjeen rikospaikasta, ja hänen olisi yritettävä esittää veriteot.

Kammottavampaa jouluntoivotusta sai hakea.

3

”Jos lähettäjä luulee, että lähden mukaan hänen typerään leikkiinsä, hän erehtyy pahasti”, Edie sanoi juotuaan naapurinsa Rigan valmistamaa elvytysjuomaa sen verran, etteivät hänen käten­sä enää täriseet.

Riga Novack oli yhdeksänkymmentävuotias ja Edien adoptoi­man veljenpojanpojan Seanin ohella niitä harvoja ihmisiä, joiden seuraa Edie pystyi sietämään. Riga oli muuttanut Edien naapu­riin viisitoista vuotta sitten ja tullut heti soittamaan Edien ovi­kelloa Chanelin vanhaan muotiluomukseen pukeutuneena ja ra­siallinen kotona leivottuja laventelikeksejä tuomisinaan. ”Leivoin nämä, jotta alkaisit oitis pitää minusta”, Riga oli todennut. ”Jos keksit eivät jostain käsittämättömästä syystä tee kauppaansa, mi­nulla on myös viinaa.”

He olivat ystävystyneet saman tien.

Nyt he istuivat Rigan viherhuoneessa. Vehreät köynnöskasvit kiemurtelivat tiheinä huoneen lasiseinillä ja osittain katossakin, ja Ediestä tuntui aivan siltä kuin hän olisi istuskellut lihansyöjä­kasvin kidassa. Viherhuone oli kuin kutsuva puutarha, ja siellä tuoksuivat Rigan keitöksissään käyttämät lukuisat yrtit. Jotkut pitivät Rigaa yrttiparantajana, toisten mielestä hän harjoitti keit­tiönoituutta. Edielle Riga oli paras ystävä.

”Uteliaisuutesi on varmaan yhtä kaikki herännyt, vai kuinka?” Riga tiedusteli ojentaessaan palapelin palaset sisältävän rasian takaisin Edielle. Hän riisui myös käsineet, joita Edie oli halunnut hänen käyttävän, koska rasia sisältöineen oli päivänselvästi todistusaineistoa. ”Sinussa on sentään enemmän kuin ripaus kissaa.”

”Tuo oli imartelevinta, mitä olet koskaan minulle sanonut”, Edie hymähti. ”Ei millään pahalla, Nicholas”, hän jatkoi ja vilkaisi Rigan lempinojatuolia, jossa Nicholas-mopsi köllötteli villillään. Edie itse istui talon toiseksi parhaassa, rottinkisessä nojatuolissa. Nicholas katsoi takaisin ja niiskahti – se oli mitä oman arvontuntoisin otus. ”Totta kai olen utelias, sillä onhan tämä melkoinen mysteeri”, Edie sanoi ja nojautui taaksepäin tuolissaan. ”Avoimia kysymyksiä on vaikka millä mitalla. Minun tekisi todella mieli penkoa jutusta selville kaikki mahdollinen, lähettäjän henkilöllisyys mukaan luettuna, mutta en ole toisaalta koskaan aiemmin joutunut näin vakavaan tilanteeseen.” Hän maistoi Rigan ojentamaa murokeksiä. Se oli tuoksuva, täyteläinen ja kaikin puolin herkullinen, aivan kuten Riga itsekin. ”Tässä on tosi kyseessä, koska paketin lähettäjä uhkaa murhata ihmisiä.”

”Sinähän olet aina sanonut, että pystyt ratkomaan millaisia arvoituksia hyvänsä”, Riga totesi ja asettui verkkaisesti istumaan talon kolmanneksi parhaaseen nojatuoliin. Edie tiesi, että liikkuminen oli Rigalle tuskallista, vaikka tämä ei koskaan valittanutkaan.

”Tarkoitin kylläkin sana-arvoituksia, en murhamysteereitä.”

”Eikö niissä ole paljon samaa?”

Edie mietti kotvan. ”No, molemmissa ainakin työskennellään vihjeiden perusteella. Jos minulla olisi ratkottavana murhan kaltainen rikos, keskittyisin aluksi helposti selvitettäviin vihjeisiin tai johtolankoihin. Sitten ryhtyisin hahmottelemaan erilaisia teorioita tapahtumien kulusta ja keräisin lisää tietoa, kunnes pystyisin sulkemaan väärät olettamukset pois.”

”Kuulostaa siltä, että sinusta tulisi hyvä rikostutkija.”

”Mutta miksi ihmeessä rasia lähetettiin juuri minulle?”

Riga otti paketin mukana tulleen kortin käteensä, toi sen aivan silmiensä eteen ja luki tekstin uudestaan. ”Kirjoittaja mainitsee heti aluksi sanaristikkosi, joten hän voi olla kuka hyvänsä niistä tuhansista ja taas tuhansista ristikkonörteistä, jotka ovat ratkoneet joko paikallisissa tai valtakunnallisissa lehdissä ilmentyneitä tehtäviäsi. Olet varmasti tunnetumpi kuin koskaan, etenkin kun *Times* teki sinusta sen jutun, jossa sinua nimitettiin Ristikkorouvaksi.”

Eddie mulkaisu Rigaa myrtyneenä. Artikkelin ilmestymisen jälkeen ihmiset olivat kutsuneet häntä Ristikkorouvaksi monen kuukauden ajan. Eddie oli jo nuorena joutunut sietämään viisastelijan, älypään ja lukutoukan kaltaisia liikanimiä, ja Ristikkorouva asettui nyt joukon jatkoksi.

”Oli miten oli, lähettäjä on selvästi kiinnostunut ratkontakyvyistäsi”, Riga totesi.

”Ymmärtäisin sen paremmin, jos rasiassa olisi ollut sanaristikko, mutta kuinka ihmeessä hän on osannut panna sinne palapelin? Juuri kukaan ei tiedä, että minulla on tapana rentoutua niiden äärellä.”

Riga mietti asiaa otsa rypyssä. ”Olisiko tässä kyse jostain henkilökohtaisesta jutusta? Kantaako joku sinulle ehkä kaunaa? Vies-tissä sinua sanotaan petkuttajaksi, mutta minusta et ole lainkaan sen sorttinen ihminen.”

Eddie käänsi katseensa sivuun. Edes Sky ei tiennyt, että hän oli kerran sortunut syrjähyppyyn – tai ainakin hän toivoi, että asia oli pysynyt salassa. ”Olen onnistunut vetämään kuolemaa höp-lästä muutamaankin otteeseen, kuten kaikki tähän ikään ehtineet ihmiset, mutta sitä leikkiä kukaan meistä ei lopulta voi voittaa. Huijaaminen on minusta ylipäänsä tympeää. Mitä itua on lähteä kisaamaan, jos ei yritä voittaa rehellisin keinoin?”

”Jospa tämä onkin vain mautonta pilaa”, Riga ehdotti. ”Tiedät varmasti itsekkin, että osaat sille päälle sattuessasi suututtaa ihmisiä perinpohjaisesti.”

”Totta. Se käväisi jo mielessäni, ja mainitsin asiasta, kun jätin Seanille vastaajaviestin.” Sean työskenteli Weymouthin poliisissa, ja hänet oli hiljattain ylennetty komisarioksi. Sean kyllä tietää, mitä tehdä, Edie ajatteli. Hän vilkuili vähän väliä puhelintaan siltä varalta, että tämä olisi jo vastannut.

”Oletko käynyt kysymässä Lucy Pringleltä, näkikö hän, kuka paketin toi ovellesi?” Riga tiedusteli.

Edie pudisti päätään. ”Tulin suoraan sinun luoksesi.”

Rigan silmissä näkyi ilkkurinen pilkahdus. ”Siksikö, että olen mielestäsi Lucyä pahempi kylä?”

”Ei, vaan siksi, että olet paljon tarkkanäköisempi.”

”Saattaa olla, että joskus olinkin, mutta glaukooman takia silmäni ovat nykyään kuin tämän *Lunaria annuan* lidut.” Riga nojautui eteenpäin ja silitti kesäkuuruohon hopeanvaaleita siemenkotia. Sen kesäinen violetti kukkaloisto oli tiessään, ja tilalla olivat vain kuolleen näköisistä oksista roikkuvat soikeat lidut, jotka muistuttivat hieman aavemaisia kolikoita. Edie painoi kasvin latinankielisen nimen mieleensä seuraavaa ristikköön varten. Rigalla tuntui olevan ehtymätön varasto ristisanatehtäviin sopivia sanoja ja ilmauksia.

”Kun paketti äsken tuotiin sinulle, istuin täällä talon perällä”, Riga totesi. ”Ja jos olisinkin sattunut katsomaan ulos kadunpuoleisesta ikkunasta, tiedät hyvin, etten olisi erottanut kuin epäselvän hahmon. Tulit luokseni ainoastaan siksi, ettet halunnut mennä juttelemaan Lucyille.”

Edie nyökkäsi. ”Hän olisi vain alkanut jaaritella viimeisimmästä puolimaratonistaan tai lukemattomien kakaroidensa koulussa kyhäämistä paperimassahirvityksistä.”

”Pidä varasi tai muutut vielä samanlaiseksi kuin minä”, Riga varoitti huvittuneena. ”Kohta luonasi käyvät enää juoruilevat naapurit ja sinun tapaisesi kärttyisät eukot.”

”Onko sinulla mitään hyviä juoruja?”

Riga katsoi Edietä kiusoittelevasti. ”Arvaa mitä Graeme totesi illasta, jona hän ja Lucy olivat ensimmäistä kertaa yhdes-

sä? 'Kyllä siinä kummallakin rohkeutta muutama naukku paikaksi!'"

"Enpä tiedä, olisinko halunnut kuulla tuota."

"Sitten sinun ei olisi pitänyt kysyä. Kuten taivaan tuuliin haihtuneet lähiomaiseni tietävät kertoa, minulla on paha tapa mölötellä asioita, joita ihmiset eivät halua kuulla." Riga naurahti käheästi ja otti kunnan kulauksen Campari-soodastaan, jossa oli pääasiassa Camparia. Tällaisina hetkinä Edielle tuli ystävästään mieleen vanha vampyyri, joka eli verenpunaisilla cocktaileilla ja kirpakoilla sutkauksilla.

Oli totta, etteivät Rigan perheenjäsenet juuri vierailleet hänen luonaan, vaikka hänen terveytensä olikin alkanut reistailla yhä pahemmin. Riga oli hiljattain riidellyt tyttärensä kanssa niin rajusti, ettei jo valmiiksi hapertuneista perhesiteistä ollut jäljellä käytännössä mitään.

Edie havahtui ajatuksistaan, kun Riga läimäytti kätensä yhteen. "Ei puhuta enää minusta", hän sanoi silmät tuikkien. "Olen pelkkä vanha ja käpristynyt akka, jonka aika alkaa käydä vähiin. Ota neuvostani vaarin ja jatka elämääsi. Uskalla heittäytyä seikkailuihin ja tavata ihmisiä. Sillä tavoin voit vielä löytää uuden onnen."

"Olen jo kahdeksankymmentä."

"Niin juuri – aikaa on siis vaikka millä mitalla."

"Pärjään ihan hyvin näinkin", Edie valehteli.

"Tiedätkö, millä nimellä kutsun sinua kirjeissä, joita lähetän kirjeenvaihtotoverilleni? Niissä sinä olet Kyynelehtivä leski."

Edien posket lehahtivat punaisiksi. "En minä ole mikään leski. En koskaan mennyt naimisiin."

"Sinun ja Skyn yhteiseloa ei ehkä vahvistettu avioliiton seneillä, mutta et myöskään ole koskaan toipunut suhteenne päättymisestä. Olet varsinainen lounaisrannikon neiti Havisham – sillä erotuksella, että hylkäsit itse itsesi."

Edie tunsi vihlaisun sydämessään. "Tuo oli aivan sinun tapaisesti kiteytys – yhtä aikaa runollinen ja raastavan rehellinen."

Riga kohautti olkapäitään. ”Olen jo kuoleman portilla, joten minulla ei ole mitään menetettävää.”

Edien puhelin alkoi väristä, ja hän kaivoi sen taskustaan. Soittaja oli Sean. Hän puhui hengästyneellä äänellä, ja taustalta kuului poliisiaseman kiireistä hälinää. ”Anteeksi, kun tässä kesti, mutta meillä on ollut koko ajan ihan käsittämätön hoppu, ja ehdin soittaa takaisin vasta nyt. En saanut kunnolla selvää viestistäsi, mutta mainitsit siinä jotain palapeleistä. Onko kyse joululahjatoiveesta?”

Edie kertoi Seanille tarkemmin saamastaan palapelirasiasta ja hännävästä viestistä.

”Tulen käymään heti työvuoroni jälkeen”, Sean sanoi. ”Olen siellä puoli kahdeksan maissa.”

”Nähdään pubissa.” Edie ei halunnut mennä takaisin kotiin, mutta sitä hän ei ollut aikeissa kertoa pojalleen.

Taustalta alkoi kuulua huutoa ja käsirysyn ääniä. ”Täytyy mennä”, Sean sanoi nopeasti. ”Asiakkaat ovat taas hiilenä.”

Edie lopetti puhelun ja työnsi kännykän takaisin taskuunsa. Oli huojentavaa ajatella, että Sean ehtisi auttaa mysteerin ratkomisessa, mutta samalla Edie tunsi olonsa hivenen huolestuneeksi. Hän oli kauan sitten vannonut suojelevansa Seania vaaroilta, ja rasiasta kertominen saattoi johtaa täsmälleen päinvastaiseen lopputulokseen.

”Miten adoptioasia etenee?” Riga kysyi. Hänen harhaileva katseensa kertoi, että tukeva iltaryppy oli tehnyt tehtävänsä.

Sean ja hänen aviomiehensä Liam olivat hakeneet adoptiovanhemmiksi, ja prosessi oli ollut pitkä ja raastava. He olivat käyneet adoptionevannon, heille oli tehty kattavat taustaselvitykset, ja lopulta heidät oli todettu kykeneviksi adoptiovanhemmuuteen. ”Seania ja Liamia on alustavasti kaavailtu pienen Juniper-nimisen tytön huoltajiksi”, Edie sanoi. ”Heillä on huomenna tapaaminen Juniperin sosiaalityöntekijän kanssa.”

”Juniper eli kataja”, Riga maisteli. ”Se on minusta kaunis ja maanläheinen nimi.”

”Totta kai nimi on mielestäsi sievä, kun olet ginin ystävä.”

Riga naurahti. ”Pitää paikkansa, mutta katajanmarjoilla on jo itsessään parantavia ja suojelevia ominaisuuksia. Ne pitävät pa-
han loitolla, joten tuollainen nimi on lapselle oivallinen turva.”

”Yritän vain olla ajattelematta koko asiaa ennen kuin loppu-
tulos on selvillä. En kestäisi sitä, että joutuisimme kaiken toivo-
misen jälkeen pettymään.”

”Entä jos kaikki sujuu parhaalla mahdollisella tavalla?”

”Siinä tapauksessa Juniper voisi päästä Seanin ja Liamin luok-
se jo kuukauden tai kahden kuluttua. Kymmenen viikon yhteis-
asumisen jälkeen Sean ja Liam voisivat hakea virallista ottovan-
hempien asemaa.”

”Silloin sinusta tulisi isoäiti. Ja tavallaan myös isoisotäti.”

Eddie katseli rasiassa olevia palapelin palasia. ”Enpä tiedä, oli-
siko minusta suurtakaan riemua. Kunnolliset isoäidit ja isoisotä-
dit eivät saa kotiovelleen joululahjoiksi naamioituja murhamys-
teereitä.”

”Siinä suhteessa olisit tietysti ainutlaatuinen, mutta tuollaiset
seikat ovat lopulta epäolennaisia. Olet huolehtinut Seanista koko
hänen elämänsä ajan. Et halunnut itse äidiksi, mutta hänelle olet
ollut erinomainen äiti.”

”Tuskinpa sentään.”

”Vaikka olisit tehnyt virheitä, olet pysynyt vankkumatta Seanin
tukena, ja sen seurauksena hänestä on varttunut mitä miellyttä-
vin nuori mies.”

”Sean on tosiaan mahtava tyyppi, vaikka hän luultavasti käs-
keekin minun jättää mysteerin selvittämisen sikseen.” Eddie sai
Seanilta aina joululahjaksi palapelin, mutta hän oli varma, että
tämän nimenomaisen pelin poika haluaisi napata häneltä pois.

”Entä sitten? Ethän sinä ole ennenkään piitannut muiden mie-
lipiteistä.”

Eddie huokaisi. ”En suoraan sanottuna usko, että siitä tulisi
mitään. En voi noin vain jättää muita hommiani ja heittäytyä

Hercule Poirotiksi. Minulla ei ensinnäkään ole riittävää naamarvoitusta – vaikka sitä onkin alkanut näin vanhemmiten ilmaantua huolestuttavassa määrin.”

Riga hiveli leukaansa, ikään kuin sitä olisi peittänyt kiiltävä ja huoliteltu parta. ”Odota vain, kun täytät yhdeksänkymmentä.”

”Minusta on mahtavaa, että kuinka vanhaksi sitten vartunkaan, olen silti aina sinua nuorempi. Älä siis vain mene kupsahamaan.”

”Kuolema on kuin juna. Se saattaa joskus viipyä matkalla, mutta lopulta se saapuu aina asemalle.” Riga otti kulauksen uudelleen täyttämästään soodalisista ja nyökkäsi sitten tyytyväisenä sekä juomaan että aforistiseen lausahdukseensa.

Edielle tuli vertauksesta mieleen eräs edellisen joulun alla sattunut rikostapaus. Skotlannissa oli tuolloin löydetty junan makuuvaunusta kolme ruumista. Tekijää ei ollut vielääkään saatu selville, ja tapaus oli jäänyt vaivaamaan Edietä. Hänestä tuntui, että koko jutussa oli jotakin pahemman kerran vialla, ja hän olisi halunnut päästä perehtymään tutkimuksiin lähemmin. Jospa minussa sittenkin on nojatuolietsivän vikaa, hän ajatteli. Tai miksei saman tien vaikka löhötuolietsivän.

”Mihin aikaan tapaat Seanin?” Riga kysyi.

”Puoli kahdeksalta.” Heti sanat lausuttuaan Edie tajusi nähneensä eräässä palapelin palassa jotain outoa.

Hän kaivoi laukustaan suurennuslasin, puki käteensä puutarhahansikkaat, otti palasen rasiasta ja ryhtyi tutkimaan sitä tarkemmin. Palaseen oli kuvattu mustavalkoisten laattojen päällä lepäävän käden ääriviivat, ja ranteen kohdalla oli oikea rannekello. Katsoessaan kelloa lähemmin Edie jäähmettyi niille sijoilleen. Kellotaulu oli säpäleinä, ja viisarit osoittivat puoli kahtatoista.

”Mitä sinä huomasit?” Riga kysyi ja nojautui lähemmäs.

Edie sai sanat töin tuskin puserrettua huuliltaan. ”Tuo on Seanin kello.”